

Vergaderjaar 2013–2014

33 928

Wijziging van de Algemene Ouderdomswet in verband met wijziging van de voorwaarden voor de vrijwillige verzekering over een achterliggende periode

Nr. 6

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 18 juli 2014

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

1

Aan het slot van het opschrift wordt toegevoegd: en wijziging van de Participatiewet in verband met wijziging van de berekening en de periodieke aanpassing van de bijstandsnormen voor pensioengerechtigden.

2

Aan het slot van de considerans wordt na «gemaakt» toegevoegd: en dat het tevens wenselijk is in de Participatiewet de wijze van berekening en de periodieke aanpassing van de bijstandsnormen voor belanghebbenden die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, te wijzigen.

3

Na artikel I wordt een artikel ingevoegd, luidende:

ARTIKEL IA

De Participatiewet wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 37 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 37a. Vaststelling normen pensioengerechtigden

1. De normen voor belanghebbenden die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, genoemd in artikel 22, worden afgeleid van het netto minimumloon per maand.

2. Op basis van het netto minimumloon per maand worden de bruto bedragen zodanig vastgesteld, dat na aftrek van de in te houden loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen, rekening houdend met de toepasselijke heffingskortingen voor een persoon van de pensioengerechtigde leeftijd en ouder, met uitzondering van de ouderenkorting en alleenstaande ouderenkorting, bedoeld in de artikelen 22b en 22c van de Wet op de loonbelasting 1964, en van de inkomensafhankelijke bijdrage, bedoeld in artikel 41 van de Zorgverzekeringswet:

a. het netto bedrag per maand van een belanghebbende als bedoeld in artikel 22, onderdeel a, gelijk is aan 70% van het netto minimumloon per maand;

b. het netto bedrag per maand van een belanghebbende als bedoeld in artikel 22, onderdelen b en c, gelijk is aan 50% van het netto minimumloon per maand.

3. Op basis van de bruto bedragen, bedoeld in het tweede lid, worden de netto normen, bedoeld in het eerste lid, vastgesteld waarbij rekening wordt gehouden met de in te houden loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen en de toepasselijke heffingskortingen voor een persoon van de pensioengerechtigde leeftijd en ouder, met inbegrip van de ouderenkorting en alleenstaande ouderenkorting, bedoeld in de artikelen 22b en 22c van de Wet op de loonbelasting 1964, en de inkomensafhankelijke bijdrage, bedoeld in artikel 41 van de Zorgverzekeringswet.

B

Artikel 38 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt: , 22.

2. Onder vernummering van het tweede tot en met vijfde lid tot derde tot en met zesde lid, wordt na het eerste lid een lid ingevoegd, luidende:

2. Met ingang van de dag waarop het netto minimumloon wijzigt, worden de normen, genoemd in artikel 22, herzien met inachtneming van artikel 37a.

4

Artikel II komt te luiden:

ARTIKEL II

1. Artikel I van deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip en werkt terug tot en met 24 maart 2014.

2. Artikel IA van deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Toelichting

Algemeen

Deze nota van wijziging strekt er toe in het wetsvoorstel een wijziging van de Participatiewet op te nemen waarmee zowel de wijze van berekening als de periodieke aanpassing van de bijstandsnormen voor pensioengerechtigden (normen voor de aanvullende inkomensvoorziening ouderen (aio)) worden gewijzigd.

Deze wetswijziging beoogt een verbetering van de wijze waarop de bijstandsnormen voor pensioengerechtigden worden vastgesteld. De aanvullende inkomensvoorziening ouderen (aio) voorziet in een

inkomensaanvulling voor pensioengerechtigde personen met een onvolledige AOW-uitkering en onvoldoende aanvullende inkomsten. Het is een bijstandsvoorziening die een inkomen op het sociaal minimum biedt. De aio is geregeld in de Wet werk en bijstand (WWB) (vanaf 2015 de Participatiewet).

Op dit moment is de aio-norm in artikel 22 van de WWB als een nominaal bedrag vastgelegd, waarbij de indexering aansluit bij de indexering van de WWB voor personen onder de AOW-gerechtigde leeftijd. Deze norm is hoger dan de norm in artikel 21 WWB voor bijstand voor personen onder de AOW-gerechtigde leeftijd tegen de achtergrond dat ouderen in de fiscaliteit voordeel genieten van de ouderenkortingen (zie de artikelen 8.17 en 8.18 Wet inkomstenbelasting 2001 en 22b en 22c Wet op de loonbelasting 1964). Dit heeft ook zijn weerslag gekregen in de aio-norm. Echter, vanwege de huidige nominale bepaling van de aio-norm, worden wijzigingen in de hoogte van de ouderenkortingen daarin niet verdisconteerd. De regering stelt daarom een wijziging van de vaststelling van de aio-norm voor, waarbij deze niet meer nominaal wordt vastgelegd, maar, met een vergelijkbare koppelingssystematiek als de normen van de overige minimumuitkeringen, van het minimumloon wordt afgeleid. In deze koppelingssystematiek voor de aio zal rekening gehouden worden met de ouderenkortingen. Vanwege deze verbetering van de wijze waarop de bijstandsnormen voor pensioengerechtigden worden vastgesteld, zullen pensioengerechtigden met een aio-aanvulling op gelijke wijze als andere ouderen op dit inkomensniveau kunnen profiteren van het financiële voordeel dat de ouderenkortingen bieden.

Wijze van berekenen

Vanaf 2015 zal de aio zodanig berekend worden dat de actuele ouderenkortingen in de norm worden verdisconteerd. Als uitgangspunt wordt het (netto) referentieminimumloon voor de bijstand genomen. Vervolgens worden er twee stappen in de berekening gemaakt om te zorgen dat de actuele ouderenkorting als financieel voordeel in de norm wordt verdisconteerd.

1. Op basis van het referentieminimumloon wordt een brutobedrag voor alleenstaanden en echtparen berekend, rekening houdend met de in te houden loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen, de inkomensafhankelijke Zvw-bijdrage en de toepasselijke heffingskortingen voor een persoon van de pensioengerechtigde leeftijd en ouder, met uitzondering van de ouderenkorting en alleenstaande ouderenkorting.

2. Om te komen tot de netto aio-normen, wordt uitgegaan van de berekende bruto bedragen. Er wordt rekening gehouden met de in te houden loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen, de inkomensafhankelijke Zvw-bijdrage en de toepasselijke heffingskortingen voor een persoon van de pensioengerechtigde leeftijd en ouder, met inbegrip van de ouderenkorting en alleenstaande ouderenkorting.

Deze aio-normen worden zoals gebruikelijk halfjaarlijks gelijktijdig met de wijziging van het wettelijk minimumloon aangepast en gepubliceerd in de Staatscourant.

Uitvoering

Voor de uitvoering door de Sociale verzekeringsbank (SVB) heeft de wetswijziging geen andere gevolgen dan de gebruikelijke halfjaarlijkse aanpassing van de bijstandsnormen. In overleg met de SVB is daarom besloten dat deze geen uitvoeringstoets zal doen.

Financiële effecten

Inkomenseffecten

Als gevolg van de verbetering van de berekeningssystematiek stijgt de hoogte van de aio-normen per 2015. Het structurele effect is afhankelijk van de werkelijke loon- en prijsontwikkeling, de heffingskortingen en de belastingtarieven.

Inkomenseffecten	In % t.o.v. huidige wijze van vaststellen
Alleenstaanden	2,5%
Paren	2,0%

Uitkeringslasten

De aio-norm voor gehuwden stijgt met ca. € 330 per jaar en voor alleenstaanden met ca. € 300,- per jaar als gevolg van de voorgestelde wijzigingen in de berekening van de normen. Hierdoor stijgen de uitkeringslasten aio, enerzijds doordat huishoudens die al recht hebben op aio een hogere aanvulling krijgen, en anderzijds doordat ca. 1.000 nieuwe huishoudens recht zullen krijgen op aio.

De uitkeringslasten aio nemen toe met ca. € 16 miljoen in 2015. De extra uitkeringslasten 2015 zijn onderdeel van het pakket ter dekking van het besparingsverlies 2015 van het niet invoeren van de Huishoudentoeslag¹. De extra uitkeringslasten vanaf 2016 zullen onderdeel zijn van het pakket ter dekking van het besparingsverlies 2016 e.v.

Uitkeringslasten (x 1 mln. €)	2015	2016	2017	2018	2019	Struc.
Uitkeringslasten AIO	16	16	16	16	15	17

Uitvoeringskosten

Als gevolg van de hogere aio-norm, zullen er per 1 januari 2015 meer personen recht hebben op een aanvulling vanuit de bijstand. Hierdoor nemen de structurele uitvoeringskosten toe met € 400.000.

De incidentele kosten bedragen € 150.000. Deze kosten worden gemaakt om personen aan te schrijven die mogelijk recht hebben op een aio-aanvulling en om hen te beoordelen of zij daadwerkelijk recht hebben op een aio-aanvulling. Deze kosten worden eveneens gedekt uit het pakket 2015, respectievelijk 2016 e.v. ter dekking van het besparingsverlies van het niet invoeren van de Huishoudentoeslag.

Artikelsgewijs

1 en 2

De invoeging van een nieuw artikel IA in het wetsvoorstel maakt het noodzakelijk het opschrift en de considerans aan te passen. Omdat het de bedoeling is de in artikel IA opgenomen wijzigingen met ingang van 1 januari 2015 in werking te laten treden en de citeertitel van de Wet werk en bijstand, volgens het voorstel van Wet maatregelen Wet werk en bijstand en enige andere wetten, met ingang van die datum wordt

¹ Zie brief van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 30 juni 2014 aan de Tweede Kamer over verschillende maatregelen die betrekking hebben op ouderen (2014Z12368)

gewijzigd naar Participatiewet, wordt in de aan het opschrift en de considerans toe te voegen tekst gesproken over Participatiewet.

3

In een in de Participatiewet nieuw in te voegen artikel 37a wordt geregeld hoe de vaststelling van de normen voor de verlening van algemene bijstand aan pensioengerechtigden in de vorm van een aanvullende inkomensvoorziening ouderen (aio) moet plaatsvinden.

In een nieuw tweede lid van artikel 38 wordt aangegeven wanneer en hoe de herziening van de bijstandsnormen voor pensioengerechtigden moet plaatsvinden.

4

De invoeging van een nieuw artikel maakt het noodzakelijk de inwerkingtredingsbepaling aan te passen. Het is de bedoeling dat de wijziging van de Participatiewet met ingang van 1 januari 2015 van kracht wordt.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Klijnsma